

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15P/38/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6625201431
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2025:6625201431.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou Mgr. Lenkou Ragačovou Černíkovou o veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, zverený do starostlivosti C. D. E. F. G. H., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, zastúpený poručníkom: obec A., dieťa rodičov: matka I. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom obec A., J. B. XXX, a otec neuvedený, o určenie výživného, takto

rozhodol:

- I. A. I. B., narodená XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu maloletého A. B., narodeného XX.XX.XXXX minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na neploleté, nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy mesačne do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet C. D. E. F. G. H., A. XXX/X, XXX XX H. počnúc dňom 01.12.2024.
- II. Zameškané výživné od 01.12.2024 do 23.06.2025 v celkovej výške 262,71 Eur je matka povinná uhradiť spolu s bežným výživným splatným za mesiac júl 2025.
- III. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 15P/94/2023-61 zo dňa 29.01.2024, právoplatného dňa 14.04.2024 v časti o výžive maloletého dieťaťa.
- IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením č. k. 15P/38/2025-21 zo dňa 08.04.2025, právoplatným dňa 09.05.2025 bolo z úradnej moci začaté konanie o výžive maloletého dieťaťa, a to na základe podnetu C. D. E. F. G. H., ktorý oznámil súdu, že matka maloletého dieťaťa doplnila dňa 01.12.2024 plnoletosť, a preto je dôvodné, aby jej bola určená vyživovacia povinnosť k maloletému aj rozhodnutím súdu. Starí rodičia, ktorým bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa, ju ani do dosiahnutia plnoletosti matky maloletého dieťaťa neplnili, stará matka ju plnila len do augusta 2024, starý otec si ju neplnil vôbec.
2. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 15P/94/2023-61 zo dňa 29.01.2024, právoplatným dňa 14.04.2024 bola nad maloletým dieťaťom A. B. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v C. D. E. F. G. H.. Starým rodičom K. B. a H. L. bola zároveň uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, počnúc dňom doručenia rozsudku, so splatnosťou výživného do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca na účet C. D. E. F. G. H..
3. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 15P/19/2024-79 zo dňa 15.05.2024, právoplatným a vykonateľným dňa 28.05.2024 súd vyslovil, že maloletý A. B. je osvojiteľný a maloletému dieťaťu bol ustanovený poručník obec A. (z dôvodu, že maloletý nemá zákonného zástupcu – matka dieťaťa bola v čase rozhodnutia súdu maloletá, nedisponovala rodičovskými právami a povinnosťami k maloletému).

4. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec sp. zn. 15P/221/2024-46 zo dňa 12.02.2025, právoplatným a vykonateľným dňa 30.04.2025 bola matka maloletého I. B. pozbavená rodičovských práv a povinností k maloletému A. B. a maloletému dieťaťu bol ustanovený poručník obec A. (z dôvodu, že maloletý nemá zákonného zástupcu – matka dieťaťa bola pozbavená rodičovských práv a povinností).

5. Na pojednávaní dňa 23.06.2025 matka maloletého nebola prítomná, doručenie predvolania mal vykázané dňa fikciou dňa 11.06.2025. Poručník maloletého a kolízny opatrovník boli prítomní osobne. Preto súd nariadil pojednávanie v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa podľa § 180 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania na pojednávaní, prečítaním podnetu na začatie konania, uznesenia o začatí konania, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec zo dňa 20.06.2025, rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 15P/94/2023-61 zo dňa 29.01.2024, právoplatného dňa 14.04.2024, rozsudky vo vzťahu k maloletému A. B. o vyslovení osvojiteľnosti, pozbavení matky rodičovských práv a povinností a ustanovení poručníka.

7. Kolízny opatrovník uviedol, že maloletý A. B. je rozhodnutím súdu umiestnený v C. D. E. F. G. H., a to na základe rozhodnutia súdu o nariadenie ústavnej starostlivosti z dôvodu, že matka v tom čase maloletá zanedbala starostlivosť o maloleté dieťa. Starej matke nebolo možné maloletého zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletý je od umiestnenia centre v profesionálnej rodine. Na základe osvojiteľnosti bol zaradený do zoznamu detí, ktorým sa má poskytnúť náhradná osobná starostlivosť. Našli sa žiadatelia o náhradnú osobnú starostlivosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, medzi ktorými začali interakcie, boli uskutočnené krátkodobé pobyty. Na základe výsledkov týchto interakcií a krátkodobých pobytov bolo vo vzťahu k maloletému vydané doporučenie príslušným Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica ohľadne začatia realizácie náhradnej rodinnej starostlivosti. Budúci osvojitelia podali žiadosť o zverenie maloletého dieťaťa do predosvojiteľskej starostlivosti. Termín pojednávania v tejto veci je určený na 30.06. Pokiaľ ide o úpravu vyživovacej povinnosti matky vo vzťahu k maloletému dieťaťu, tu zastávame názor, že je dôvodné určenie výživného na maloleté dieťa.

8. Poručník sa k názoru ohľadne určenia vyživovacej povinnosti matke maloletého predneseného kolíznym opatrovníkom prepočil, súhlasil s ním.

9. Podľa § 28 ods. 1 zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä
a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
c) správa majetku maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 38 ods. 4 zákona o rodine, ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.
Podľa § 39 ods. 4 zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o obmedzení alebo pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu nezaniká.

12. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a

majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 65 ods. 1 zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

14. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

16. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

17. Podľa § 81 ods. 1 a 2 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 103 ods. 1 veta druhá zákona o rodine, náklady spojené s predosvojiteľskou starostlivosťou uhrádza budúci osvojiteľ.

19. Nad maloletým dieťaťom bola nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v C. D. E. F. G. H.. Matka bola pozbavená rodičovských práv a povinností k maloletému, avšak v zmysle citovaného ust. § 39 ods. 4 zákona o rodine, vyživovacia povinnosť matky voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu o pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností nezaniká. Preto je dôvodné upraviť vyživovaciu povinnosť matky k maloletému dieťaťu, keďže v zmysle § 62 zákona o rodine je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Podľa § 81 ods. 1 a 2 zákona o rodine ak súd rozhodne o nariadení ústavnej starostlivosti, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

20. Keďže v rozhodnutí o nariadení ústavnej starostlivosti bolo rozhodnuté o vyživovacej povinnosti starých rodičov k maloletým deťom, ktorá vyživovacia povinnosť zanikla dosiahnutím plnoletosti matky maloletého dieťaťa, súd výrokom I. rozsudku uložil matke I. B. povinnosť prispievať na výživu maloletého A. B. minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na neploleté, nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy mesačne do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet C. D. E. F. G. H., A. XXX/X, XXX XX H. počnúc dňom 01.12.2024 (odo dňa dosiahnutia plnoletosti). Výrokom II. rozsudku súd určil zameškané výživné od 01.12.2024 do 23.06.2025 v celkovej výške 262,71 Eur, ktoré výživné je matka povinná uhradiť spolu s bežným výživným splatným za mesiac júl 2025.

21. V súvislosti s úpravou vyživovacej povinnosti matky k maloletému dieťaťu súd výrokom III. rozsudku konštatoval zmenu rozsudku Okresného súdu Lučenec č.k. 15P/94/2023-61 zo dňa 29.01.2024, právoplatného dňa 14.04.2024 v časti o výžive maloletého dieťaťa.

22. Vo vzťahu k maloletému A. B. prebieha aj konanie o zverenie maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti, v rámci ktorej v zmysle citovaného ustanovenia § 103 ods. 1 veta druhá zákona o rodine náklady spojené s predosvojiteľskou starostlivosťou uhrádza budúci osvojiteľ. Teda vyživovacia povinnosť matky bude trvať až do zverenia maloletého do predosvojiteľskej starostlivosti budúcich osvojiteľov.

23. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline, cestou Okresného súdu Lučenec, E. M. XX, XXX XX N..

Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku, je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 Civilného mimosporového poriadku, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 Civilného mimosporového poriadku, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 Civilného mimosporového poriadku, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 Civilného mimosporového poriadku, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 Civilného mimosporového poriadku, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihlíada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.